

Projekttitle:

TechLife – Eksperimenterende undervisning

Uddannelsessted:

Roskilde Universitet, Den humanistisk-teknologiske basisuddannelse.

Intern tovholder (navn og mailadresse):

Tine Jensen (tinex@ruc.dk)

Forskningskoordinator (navn og mailadresse):

Kevin Mogensen (kevin@ruc.dk)

Øvrige deltagere i projektet (navne og mailadresser):

Finn M. Sommer (sommer@ruc.dk)

Beskrivelse af projektet

Udvikling og afprøvning af kursusundervisningsformer på universitetsniveau, som kan styrke en bredere rekruttering, herunder af især mandlige studerende, til bachelor- og kandidatstudier inden for sundhedsfremme, psykologi, pædagogik, arbejdslivsstudier, m.fl.

• Mål for projektet

Målet for projektet er at udvikle basisuddannelseskurset Techlife, bl.a. med henblik på at øge rekrutteringen af mandlige kursusdeltagere til især uddannelsen i Sundhedsfremme og Sundhedsstrategier.

• Antagelser om centrale problemstillinger i projektet

Kurset TechLife er et valgekursus i 3. semester på den Humanistisk Teknologiske basisuddannelse (HUMTEK). Kurset giver de basisuddannelsesstuderende normalforudsætninger til videre studier på fagene Sundhedsfremme og Sundhedsstrategier samt Psykologi. Desuden giver kurset forudsætninger til videre studier på en række fag inden for det human- og samfundsvidenskabelige område, bl.a. fagene Uddannelsesstudier og Arbejdslivsstudier.

Skønsmæssigt er der ansat omkring 200.000 personer inden for det samlede sundhedsvæsen, når kommunernes plejecentre medregnes. Sundhedsvæsenet er således et stort beskæftigelsesområde. Sundhedssystemet rekrutterer faggrupper fra fire uddannelsesområder: De lange videregående uddannelser (LVU), de mellemlange videregående uddannelser (MVU), de korte videregående uddannelser (KVU) samt videreuddannelsessystemet for voksne (VVU). Etableringen af både Master i Sundhedsfremme (VVU-uddannelse) og Sundhedsfremme og Sundhedsstrategier som en kandidat-

uddannelse (LVU-uddannelse) inden for de senere år afspejler, at udviklingen går i retning af, at der bliver flere faggrupper med en lang videregående uddannelse, som vil finde ansættelse inden for sundhedsvæsenet. Det danske arbejdsmarked er stærkt kønssegmenteret. Størsteparten af kvinderne, 72 pct., er ansat i den offentlige sektor, hvor de primært er ansat inden for social- og sundhedsvæsen samt uddannelsessektoren. Inden for f.eks. sygepleje og omsorg er ca. 93 pct. af de ansatte kvinder. Samtidig er andelen af kvinder på de lange videregående uddannelser steget, bl.a. som følge af at andelen af piger med en studentereksamen udgør 57 pct. (2010). På de videregående uddannelser søger de kvindelige studerende mod de humanistiske og sundhedsvidenskabelige fag. Denne udvikling medvirker til at fastholde eller endog forstærke kønssegmenteringen inden for sundhedssystemet.

HUMTEK er kendetegnet ved at være en uddannelse, som har en ligelig kønsrekruttering til uddannelsen. Det kan bl.a. tilskrives, at uddannelsen har et praktisk, innovativt indhold, hvor de studerende også skal fremstille fysiske produkter i løbet af uddannelsen, samt at uddannelsen har et problem- og anvendelsesorienteret sigte. Men trods den ligelige kønsfordeling på HUMTEK-uddannelsen er det hidtil kun lykkedes at rekruttere meget få mandlige studerende fra Humtek til uddannelserne i Sundhedsfremme og sundhedsstrategier, Psykologi, Pædagogik, Arbejdslivsstudier, m.fl. Ud fra et sigte om at styrke rekrutteringen af mandlige studerende til disse kvindeligt dominerede bachelor- og kandidatuddannelser kan Techlife-kurset betragtes som et centralt middel, da det giver normalforudsætninger og introducerer til uddannelserne.

Techlife-kurset består af 10 kursusgange á 3 timer og er normeret til 7,5 ECTS. Kurset tematiserer med udgangspunkt i sundhed, sundhedsfremme, sundhedsteknologier og velfærdsteknologier det komplicerede samspil mellem mennesker, krop, teknologi og hverdagsliv. Kurset introducerer til forskellige, centrale teorier til forståelse af og metoder til analyse af menneskers møde med sygdom, sundhed, sundhedsfremmetiltag, sundheds-/velfærdsteknologi og velfærdsinstitutioner. Kurset introducerer forskellige socio-teknologiske praksisområder og fokuserer på velfærds- og sundhedsteknologier især med henblik på disse teknologiers subjektive og sociale dimensioner. Kurset analyserer disse teknologiers betydning for bl.a. velfærds-professionelles arbejde og erfaringer og for subjekter i arbejds- og hverdagslivet. Desuden fokuserer kurset på, hvordan forskellige sundheds- og velfærdsteknologier lægger forskellige menneskesyn til grund, og på, hvordan disse teknologier og teknologiske systemer tilbyder mennesker forskellige måder at deltage og agere på og herigennem skaber forskellige magtforhold, udviklings-/læringsmuligheder, problemer/begrænsninger, m.m. Endelig udforsker kurset handlemuligheder og rum for indflydelse på og demokratisk deltagelse i menneskers teknologimedierede arbejds- og hverdagsliv, bl.a. ved at vægte deltagerorienterede forskningstilgange, bl.a. medforskningsmetoder, aktionsforskningsmetoder, m.fl. Kurset har tidligere omfattet et mini-feltarbejde på hospitaler, men bl.a. som følge af et øget antal deltagere på kurset (øget fra 14 deltagere til 44 deltagere) samt praktiske og patientsikkerhedsmæssige grunde (maksimalt 15 deltagere på hvert praktiksted) blev det besluttet at lade feltarbejdet udgå af kurset trods gode erfaringer med det, herunder meget positive studenter-vurderinger af feltarbejdet.

- ***Antagelser om hvordan projektet kan bidrage til bedre forståelse og løsning***

På baggrund af de tidligere erfaringer med feltarbejde, høj grad af studenterinddragelse og øget integration af kursus- og projektarbejde antages det, at nedenstående omdefineringer og udviklinger af kurset i højere grad vil engagere og motivere mandlige studerende og herigennem bidrage til en bredere horisont for valg af bachelor- og kandidatuddannelse.

Det antages endvidere, at indførelse af en række undervisningsaktiviteter, som inddrager de stude-

rende aktivt, som er problemorienterede, praktisk forandringskabende og anvendelsesorienteret, som er projektunderstøttende, m.m. i højere grad vil engagere og motivere mandlige studerende.

Endelig antages det, at arbejde med kvalitative metoder og designudviklingsmetoder inden for sundhedsfeltet kan inspirere ikke mindst mandlige studerende til større interesse for uddannelser inden for især sundheds-, pædagogik-, psykologi- og arbejdslivsområdet.

- **Metodeovervejelser**

På baggrund af projektets målsætning og antagelser omfatter udviklingsarbejdet og gennemførelsen af kurset følgende primære udviklingstiltag:

- Styrkelse af videnskabsteori, problem- og handlingsorienterede arbejdsmetoder på kurset.
- Styrkelse af studenteraktiverende og –involverende undervisningsformer.
- Indarbejdelse af feltarbejde med udgangspunkt i et sundhedsfremmende sigte. Feltarbejde kan finde stede på både offentlige og private virksomheder samt i offentlige rum (f.eks. et boligkvarter).
- Introduktion til og anvendelse af brugerinvolverende og forandringskabende forskningsmetoder, bl.a. aktionsforsknings-, praksisforsknings- og medforskningsmetoder.
- Styrkelse af arbejde med problemløsende og innovativt design inden for sundhedsområdet i bred forstand.
- Indarbejdelse af forskellige former for produktrettethed i kurset, bl.a. i form af udarbejdelse af teknologiske artefakter, evt. i form af skitser, mockup, modeller, e.l.
- Styrkelse af formidlingsaktiviteter, herunder præsentation af de studerendes design- og produktløsninger.
- Øget udnyttelse af universitetets eksisterende forskningsaktiviteter og samarbejdspartnere.
- Øget integration mellem kursusindhold og de studerendes projektarbejde med henblik på designudvikling og problemløsning.

- **Forskningskoordinatorens rolle**

Forskningskoordinatoren yder løbende sparring på udviklingsarbejdet og faciliterer et udviklingsværksted, hvor projektets problemstillinger diskuteres. Udviklingsværkstedets form vil variere. Værkstedsarbejdet består bl.a. i diskussion af projektets empiriske dataindsamling samt bearbejdning af projektets datamateriale med henblik på bl.a. det løbende udviklingsarbejde. Dette kan finde sted som et fælles udviklingsarbejde mellem forskningskoordinator og projektdeltagerne, eller det kan tage form af et større værksted, hvor f.eks. kolleger og studerende kan deltage. Forskningskoordinatoren er ansvarlig for koordinering og erfaringsudveksling mellem IMODUS-projekterne ved instituttet og andre relevante forsknings- og udviklingsprojekter. Denne koordinering og erfaringsudveksling kan også tage form af et udviklingsværksted.

- **Forventet output**

Bedre rekruttering, ikke mindst af mandlige studerende, til primært overbygningsuddannelserne i Sundhedsfremme og sundhedsstrategier og Psykologi samt til andre fag inden for det human- og samfundsvidenskabelige område, som i dag er domineret af kvindelige studerende.

Øget samarbejde med samarbejdspartnere uden for universitetet, bl.a. via feltarbejde og forsknings-/udviklingssamarbejde.

Øget studenterinvolvering i designudvikling og produktudvikling.

Udvikling af et kursus, som i højere grad vægter videnskabsteori og handlings- og produktorienterede forskningsmetoder.

Udvikling af et kursus, som udfylder en faglige relevant og naturlig plads som del af kursusudbudet i HUMTEK-bacheloruddannelsen. HUMTEK-bacheloruddannelsen er en del af den nye uddannelsesstruktur ved Roskilde Universitet og har gyldighed for HUMTEK-studerende, som påbegyndte deres universitetsstudier den 1. september 2012.

Styrkelse af formidling af resultaterne af de studerendes kursus- og projektarbejde.

Øget indsigt i kønnede barrierer for ikke mindst mandlige studerendes valg af bachelor- og kandidatuddannelser samt indsigt i kønnede dynamikker for mere utraditionelle valg af bachelor- og kandidatuddannelser.

Formidling af udviklingsprojektets resultater for en bredere (universitetsekstern) offentlighed, bl.a. i form af artikler.

- **Hvilke undersøgelser / eksperimenter vil projektet gennemføre?**

Se tidsplan ovenfor.

- **Aktiviteter og Tidsplan for aktiviteter**

Samlet projektperiode: 1.8.2012 - 1.7.2014

Projektfaser:

Projektplan oversigt Techlife IMODUS								
	Efterår 2012		Forår 2013		Efterår 2013		Forår 2014	
Pilotfase								
Udviklingsfase 2								
Afprøvningsfase								
Forskningsworkshops								
Midtvejs- og slutrapport								

Pilotfase: 1.8.2012 – 1.5.2013

1.8.-12.9.: Kursusudvikling og tilrettelæggelse af undervisningsforløb, afsøgning af praktiksteder, m.m.

13.9-20.11.: Kursusperiode: 10 undervisningsgange á 3 timer:

13.9.: Introduktion til kurset: Det gensidige konstitutionsforhold mellem mennesker, teknologi og hverdagsliv – inden for sundheds- og velfærdsområdet.

18.9.: Metoder til at forstå og forandre forholdet mellem mennesker, teknologi og hverdagsliv. Aktionsforskning, medforskning, m.m. anvendt inden for sundheds- og velfærdsområdet.

25.9.: Metoder til at forstå og forandre forholdet mellem mennesker, teknologi og hverdagsliv. Feltarbejde. Metode: Psykogeografi – inden for to differentierede byområder.

2.10.: Metoder til at forstå og forandre forholdet mellem mennesker, teknologi og hverdagsliv. Første persons perspektiv på sociale teknologistudier.

9.10.: Metoder til at forstå og forandre forholdet mellem mennesker, teknologi og hverdagsliv. Rapid prototyping og andre teknikker til bestemmelse af behov og partcipativ designudvikling.

16.10.: Dilemmaer i humanistisk og samfundsorienteret forsknings- og udviklingsarbejde.

23.10.: Midtvejsevaluering af kurset og det foreløbige arbejde. Introduktion til feltarbejde 2.

24.10.-5.11. Selvstændigt feltarbejde.

6.11.: Analyse, bearbejdning og produktudvikling på baggrund af empirisk materiale fra feltarbejdet.

13.11.: Menneskers møde med teknologi og brugerforståelser inden for sundhedsvæsenet. – Evaluering af kurset.

13.11.-20.11. Essayopgave.

20.11.-11.12. Bedømmelse af essayopgave.

14.11.-31.3.: Forskningsværksteder: Evaluering, databearbejdning, analyse, mv. (Undervisere og forskningskoordinator).

1.4.-31.5.: Midtvejsrapport.

1.3.-1.9.: Udviklingsfase 2: Revision og udvikling af Techlife-kurset som bachelorkursus.

1.4.-1.9.: Forskningsværksteder: Udvikling af kurset. (Undervisere, forskningskoordinator og studerende).

1.9.-1.12.: Afprøvningsfase 2: Afprøvning af Techlife som bachelorkursus.

1.9.-1.6.14: Forskningsværksteder: Evaluering, databearbejdning, analyse, mv. (Undervisere og forskningskoordinator).

1.4.-1.7.: Slutevaluering og afrapportering af udviklingsforsøget.

Tine Jensen og Finn M. Sommer

Oktober 2012